

РЕШЕНИЕ

№ 122

гр. Бургас, 24.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на петнадесети август през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Павел Ал. Ханджиев

Членове: Десислава Д. Щерева

Янко Н. Новаков

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Десислава Д. Щерева Въззивно гражданско дело № 20232000500221 по описа за 2023 година

Производството е образувано по въззивни жалби на "ЗАД Д.Б.: Ж. и. здр." АД против решение № 249/ 16.02.2023 г., постановено по гр.д. № 1770/ 2022 г. по описа на Окръжен съд – Бургас и на Ж. Я. Е. против решение № 495/ 04.04.2023 год. по същото дело.

С решение № 249/ 16.02.2023 г., постановено по гр.д. № 1770/ 2022 г. по описа на Окръжен съд – Бургас е осъдено "ЗАД Д.Б.: Ж. и. здр." АД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление: гр. София 1172, район И., ж.к. „Д.“, бул. Г. М. Д. № 1 да заплати на Ж. Я. Е., ЕГН *****, адрес: гр. Бургас, ж.к. М. р. бл. 51, съдебен адрес гр. Бургас, ул. В. Април № 18, ет. 3, офис 6, чрез адв. П. В., АК - Бургас, сумата от 26 000 лв., частично от 80 000 лв., представляващи обезщетение за причинени неимуществени вреди, претърпени от ПТП, причинено на 02.09.2018 г. в гр. Бургас, ж.к. „М. р.“, на кръстовището на ул. „А. Г. К.“ и ул. „А. в.“, по вина на З. Г. К. при управление на МПС – лек автомобил марка „Ленд роувър“, модел „Фрийлендър“, ДК№ *****, както и законната лихва върху сумата от 20.10.2021 г. до окончателното изплащане на обезщетението и направените по делото разноски в размер на 5275,64 лв., като претенциите извън уважените са отхвърлени като неоснователни.

По гр.д. № 1770/ 2022 г. по описа на Окръжен съд – Бургас е постановено и решение № 495/ 04.04.2023 г., с което е допусната поправка на очевидна фактическа грешка в решение № 249/ 16.02.2023 г., постановено по гр.д. № 1770/ 2022 г. по описа на Окръжен съд Бургас, като е заличен

отхвърлителния диспозитив, и е оставена без уважение молбата на адв. П.В., в качеството му на процесуален представител на ищеца, с която се иска от съда да включи в диспозитива на решението произнасянето си в мотивите на същото по правоизключващото възражение за съпричиняване.

Против решение № 249/ 16.02.2023 г., постановено по гр.д. № 1770/ 2022 г. по описа на Окръжен съд – Бургас е постъпила въззивна жалба от "ЗАД Д.Б.: Ж. и. здр." АД, ЕИК *****, представлявано от изпълнителните директори Ж. к. и Б. И., чрез юр.Ив. С., в която се поддържа, че същото е незаконосъобразно, необосновано и неправилно, поради допуснати съществени процесуални нарушения и нарушения на материалния закон.

Оспорва се наличието на правни и фактически основания за присъждане на обезщетение. Твърди се, че съдът неправилно приел, че застрахования при ответното дружество водач има вина за настъпване на ПТП, тъй като предприел маневра „престрояване“ непосредствено преди излизане от кръстовището, като целял да заеме най-лявата от трите ленти. По делото не били събрани никакви доказателства освен твърденията на ищеца, че тази маневра била извършена без подаване на пътепоказател от страна на сочения за виновен водач. Във въззивната жалба се претендира неправилно приложение на чл.52 ЗЗД, поради присъждане на обезщетение в завишен размер, което не кореспондира с практиката на съдилищата по аналогични случаи за процесния период с оглед релевантните критерии за „справедливост“ от една страна, а от друга – с характера и степента, интензитета и продължителността на търпените болки и страдания от ищеца Ж. Е., от които същият се възстановил бързо и в обичайния за това срок. Въззивникът-ответник се позовава на заключението по САТЕ и счита, че съдът неправилно определил приноса пострадалия, който можел да предотврати произшествието, спазвайки разпоредбите на ЗДвП, регулиращи поведението на водачите при движение в кръстовище. Съдът не съобразил изцяло вината на ищеца за настъпване на ПТП и извършените от него нарушения, в т.ч: движение със скорост по-висока от позволената, с пътните условия и интензитета на движението, несъобразяване с хоризонталната маркировка в района на кръстовището, липса на регистрационни табели и задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилиста. Въпреки, че част от тези нарушения не са в причинно-следствена връзка с настъпването на ПТП, същите се възприемат като индикативни за отношението на ищеца към спазване на правилата за безопасност на пътя. Според въззивника-ответник, изводите на САТЕ установяват, че при движение с позволената скорост, ищецът е имал възможност да избегне ПТП, но вместо това той ускорил движението си, с което завишил риска от ПТП и тежестта на понесените от него наранявания. Във въззивната жалба се твърди още, че срещу сочения за причинител на ПТП водач Зл. К. не било водено никакво административно наказателно или наказателно производство за причиняване на ПТП или на твърдяните телесни увреждания от страна на ищеца, като К. дори не бил включен като виновен водач в изготвения

протокол за ПТП.

Моли се за отмяна на обжалваното решение и отхвърляне на иска.

В условията на евентуалност се моли за намаляване размера на присъдените и справедливи обезщетения за неимуществени вреди, както и съответните размери на присъдените разноски, включително адвокатско възнаграждение, като се отчете по-високо съпричиняване от ищеца.

Претендират се разноски за държавна такса и юрисконсултско възнаграждение за двете инстанции.

В срока по чл. 263 ГПК е получен отговор от насрещната страна – Ж. Я. Е., ЕГН *****, чрез адв. П. В. – БАК. В него се твърди, че по отношение на механизма на ПТП съдът не съобразил, че според показанията на св.Зл. К., същият е видял моториста – ищец, както и че се е движил непосредствено зад управляваното от него МПС. Поддържа се, че процесното ПТП е следствие от действията на К., в нарушение на разпоредбата на чл. 5, ал.2 ЗДвП, както и чл.42, ал.3 ЗДвП, тъй като сблъсъкът между МПС и мотоциклета бил – за МПС в заден ляв калник. Сочи се, че възприетия от съда размер на справедливото обезщетение не отчита тежките увреждания на ищеца, които ще бъдат носени до края на неговия живот, предвид загубата на един бъбрек. Поддържа се, че действията на водача на мотоциклета не са били осъществени в нарушение на закона. Дори последният да се е движел в лява пътна лента, ПТП е настъпило на самото кръстовище, в което няма забрана да се извършва маневра „изпреварване“. Поддържа се, че приетият от съда процент на съпричиняване от пострадалия бил прекомерен, тъй като той не би могъл да предотврати ПТП и при управление с допустимата скорост от 50 км/ч. В отговора се твърди, че произшествието е настъпило в началото на кръстовището, а не преди него, че водачът на автомобила не подал светлинен сигнал при предприемането на маневра и изпреварването от страна на мотоциклетиста било позволено от закона. Управлението на мотоциклет без регистрационна табела и без ЗЗГО било административно нарушение, което нямало отношение към настъпилото ПТП, а скоростта не била фактор.

Моли се за потвърждаване на обжалваното решение.

Постъпила е въззивна жалба от Ж. Я. Е., ЕГН *****, чрез адв. П. В. – БАК, срещу решение № 495/ 04.04.2023 г., постановено по гр.д. № 1770/ 2022 г. по описа на Окръжен съд – Бургас, в частта, с която е оставена без уважение молбата на въззивника-ищец, съдът да включи в диспозитива на решението произнасянето си в мотивите на същото по правоизключващото възражение за съпричиняване.

Въззивникът-ищец сочи, че в обвързващите страните мотиви в решение № 249/ 16.02.2023 г., допълнено с обжалваното, съдът е приел за доказано съпричиняване по смисъла на чл.51, ал.2 ЗЗД от страна на пострадалия в размер на 40 %. С примери от съдебната практика се обосновава твърдението, че силата на пресъдено нещо на решението в производството по уважен

частичен иск за обезщетение за вреди от непозволено увреждане се разпростира и върху приетия за установен размер на съпричиняването, поради което съдът, разглеждащ претенцията за останалата част от обезщетението, не може да преразгледа отново въпроса за наличието на принос на пострадалия и размера на съпричиняването. Твърди се, че за ищцовата страна липсва процесуална възможност да оспори решението на съда в частта, с която било прието за доказано възражението за съпричиняване. Навеждат се доводи, че поведението на пострадалия, допринесло за увреждането, е основание да не се възлага отговорност за целия вредоносен резултат на делинквента, а само за част, следователно е част от спорното право и подлежи на самостоятелно обжалване.

Моли се за отмяна на решение № 495/ 04.04.2023 г., в отхвърлителната му част.

В срока по чл. 263 ГПК е получен отговор от насрещната страна – "ЗАД Д.Б.: Ж. и. здр." АД, чрез юрк.Ив. С., в който се поддържа, че поведението на ищеца в голяма степен е спомогнало за получените от него травми, поради допуснати многобройни нарушения на Закона за движение по пътищата. Увеличаване на присъденото обезщетение би довело до допълнителното му обогатяване и до изкривяване на дефиницията на понятието „справедливост“.

Моли се за оставяне без уважение на въззивната жалба.

Бургаският апелативен съд, за да се произнесе по жалбите, с които е сезиран, взе предвид следното:

Предявеният иск пред Окръжен съд Бургас, получен по подсъдност от БРС след увеличаването му, е с правно основание чл.432 от КЗ, от Ж. Я. Е. против "ЗАД Д.Б.: Ж. и. здр." АД, за присъждане на обезщетение в размер на 26 000 лв., частично от 220 000 за претърпени от въззивника-ищец неимуществени вреди – болки и страдания по повод телесни увреждания в резултат на ПТП от 02.09.2018 год., ведно със законната лихва върху главницата от датата на деликта до окончателното изплащане.

Ищецът е поддържал, че в резултат на произшествието, допуснато от водача на застрахован при ответника автомобил, са му били причинени тежкостепенни телесни увреждания, някои от които с необратим характер, и че отправил извънсъдебна претенция за изплащане на обезщетение от застрахователя, по която не е определено и не е изплатено обезщетение.

В отговора си ответникът е поддържал, че водачът на застрахования при него автомобил не е имал вина за произшествието. Оспорил е механизма на произшествието, описан от ищеца, видът и тежестта на вредите и е въвел възражение за съпричиняване от страна на пострадалия. В отговора се признава наличието на валидно застрахователно правоотношение между дружеството и собственика на МПС – участник в произшествието.

С обжалваното решение първоинстанционният съд е приел, че вина за настъпване на произшествието имат водачите на двете превозни средства,

при принос 60% за водача на лекия автомобил и 40% за пострадалия. Счел е, че справедливия размер на обезщетението за неимуществените вреди възлиза на 80 000 лв., след което е намалил размера на обезщетението с 40% поради установеното съпричиняване и така е приел размер на обезщетението от 48 000 лв., от които, поради частичния характер на иска, са присъдени претендираните 26 000 лв. (молба за увеличение на л.215 от гр.д.№8496/21 год. на БРС), както и лихва за забава по чл.497 ал.1 т.1 от КЗ. Началният момент на лихвата е определен спрямо момента, в който до въззивника-ответник е отправено искане за изплащане на обезщетение и е изпаднал в забава за задължението си да определи и изплати застрахователно обезщетение за неимуществените вреди с изтичане на тримесечния срок, а именно - 20.10.2021 год.

Пред настоящата инстанция страните не спорят, че на 02. 09.2018 год. е настъпило произшествие с участието на лек автомобил марка „Ландровер“, модел Фрийлендър с д.к. № ***** и мотоциклет „Сузуки“ без регистрационни табели, управляван от Ж. Я. Е., както и че въззивникът-ищец е получил урежданията, сочени от него като източник на неимуществените вреди - фрактура на дясна ключица, която води до трайно затрудняване на движението на лявата ръка за около 2 месеца, фрактура на дясна лопатка, която води до трайно затрудняване на движението на лявата ръка за около 3 месеца, фрактури на кости на предмишницата, с луксация, която води до трайно затрудняване на движението на лявата ръка за около 18 седмици, на костите на дясната подбедрица, която води до трайно затрудняване на движението на десния крак за около 8 месеца, фрактура на множество ребра от дясна и лява страна, която води до трайно затрудняване на движението на снагата за около 3 месеца, фрактура на трета и четвърта метакарпални кости на дясната длан, която води до трайно затрудняване движението на дясната ръка за около 2 месеца, загуба на ляв бъбрек и контузия на бял дроб, което представлява разстройство на здравето , временно опасно за живота.

Според чл.429 КЗ с договора за застраховка "гражданска отговорност" застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие, като съгласно чл.432, ал.1 КЗ искът може да бъде насочен и пряко срещу застрахователя.

Отговорността на застрахователя е функционална от тази на деликвента и се реализира само в случай, че са осъществени всички елементи от фактическия състав на чл.45 от ЗЗД.

В случая от събраните доказателства – свидетелски показания и заключение на съдебната автотехническа експертиза, се установява, че противоправното поведение на застрахования при въззивника-ответник водач

е причинило произшествието – той се движел с несъобразена скорост, променил посоката си на движение в самото кръстовище, без да се съобрази с указаната организацията на движението, без да даде светлинен сигнал и без да се убеди, че няма да създаде опасност за другите участници в движението. Видно е от заключението, че съприкосновението е настъпило в лявата лента на определените две летни за движение, при положение, че водачът на лекия автомобил се движел направо, но в лента, предназначена само за завиване на ляво, което представлява несъобразяване с указаната организация на движението с маркировка и светофар. В показанията си водачът на лекия автомобил заявява, че не подал сигнал за маневрата, с която променил посоката си на движение, понеже се опитал да избегне сблъсък с автомобила пред себе си, от което съдът достига до извод за допуснато нарушение по чл.26 от ЗДвП, а причината за това е без значение. Нарушенията на водача на лекия автомобил като участник в движението, от които са произлезли вреди, представляват деликт и са основание за ангажиране отговорността на застрахователя по прекия иск. Възраженията на въззивника-ответник за липса на виновно поведение, основани на твърденията, че против водача на лекия автомобил не било водено никакво административно наказателно или наказателно производство, са неоснователни – от съдържашото се на л.200 от гр.д.№8496/21 год. на БРС постановление на прокурор от РП Бургас е видно, че е било образувано досъдебно производство, по което на Зл. К. е било повдигнато обвинение за извършено престъпление по чл.343 ал.1 б.б предл.първо и второ от НК, но пострадалият е заявил, че желае прекратяване на наказателното производство и последното е прекратено с постановлението от 28.03.2022 год.

При определяне на обезщетението за неимуществените вреди следва да бъдат съобразени конкретните критерии, съдържащи се в [ППВС № 4/68 г.](#) Справедливо по смисъла на [чл. 52 ЗЗД](#) обезщетение, означава да бъде определен от съда онзи точен паричен еквивалент не само на болките и страданията, понесени от конкретното увредено лице, но и на всички онези неудобства, емоционални, физически и психически сътресения, които съпътстват същите, при съблюдаване на съществуващата в страната икономическа конюнктура (така решение № 124 от 11.11.2010 г. на ВКС по т. д. № 708/2009 г., II т. о., ТК).

От медицинската документация и от съдебномедицинската експертиза се установява, че въззивникът-ищец е претърпял следните травматични увреждания: фрактура на дясна ключица, която води до трайно затрудняване на движението на лявата ръка за около 2 месеца, фрактура на дясна лопатка, която води до трайно затрудняване на движението на лявата ръка за около 3 месеца, фрактури на кости на предмишницата, с луксация, която води до трайно затрудняване на движението на лявата ръка за около 18 седмици, на костите на дясната подбедрица, която води до трайно затрудняване на движението на десния крак за около 8 месеца, фрактура на множество ребра от дясна и лява страна, която води до трайно затрудняване на движението на

снагата за около 3 месеца, фрактура на трета и четвърта метакарпални кости на дясната длан, която води до трайно затрудняване на движението на дясната ръка за около 2 месеца, загуба на ляв бъбрек и контузия на бял дроб, което представлява разстройство на здравето, временно опасно за живота, т.е. увреждания, покриващи медико-биологичния характер на средни и тежка телесна повреди. Установено е, че е претърпял оперативни интервенции за отстраняване на бъбрек, кръвна репозиция на фрактури и отстраняване на тромб в крака. Престоял е в болнично заведение от 02.09.2018 год. до 12.10.2018 год.

Със свидетелски показания е установено, че въззивникът-ищец бил в много тежко състояние след катастрофата, което наложило при изписването му да се закупи болнично легло. Свидетелката Е.а изнася, че в това легло съпругът ѝ лежал месец и половина, напълно обездвижен, след този период започнал да се придвижва с инвалидна количка, а накрая – с патерици. Според нея, той започнал да излиза навън през м.декември, а патерици ползвал до м.март – април 2019 год. Свидетелката сочи, че инцидентът трайно влошил здравословното състояние на ищеца и качеството му на живот.

От събраните доказателства въззивният съд достигна до извод, че ищецът е претърпял неимуществени вреди от деликта, представляващи силни физически болки и страдания, за които следва да бъде обезщетен пряко от застрахователя. При определяне на обезщетението съдът отчита вида и характера на уврежданията, някои от които завинаги влошават качеството на живот - уточнение на вещото лице М. в съдебно заседание на 28.11.2022 год., а едно от тях е водело до загуба на орган. Поради причинените увреждания са били прекъснати контактите на Е. с външната среда, с приятели и колеги, той е понесъл значителни неудобства от битов характер по време на дългия възстановителен период. Съобразявайки горните обстоятелства и лимита на застрахователното покритие, индициращ икономическите условия към 2018 г., съдът намира, че за обезщетяване на неимуществените вреди на въззивника-иещц е справедлива и достатъчна сума в размер на 120 000 лв.

Възражението на въззивника-ответник за съпричиняване на вредите от пострадалия е основателно.

От заключението на САТЕ се установява, че Е. е допуснал нарушения на правилата за движение по пътищата в качеството си на водач на мотоциклета, а именно движел се е с несъобразена и дори неразрешена скорост от 77 км./ч. и при несъобразяване с указаната посока на движение – продължил направо в лента, предназначена само за завиване наляво, в която именно е настъпил сблъсък с автомобила. От съпоставката на поведението на двамата водачи е видно, че при правомерно поведение, съобразено със създадената организация на движение в кръстовището с маркировка и светофар, с ограниченията на скоростта в населено място и с правилата на чл.25 и чл.26 от ЗДвП всеки от тях би могъл да избегне настъпването на произшествието, от което следва, че те имат равен принос за настъпване на

вредите – 50%.

След редукция от 50 % дължимото обезщетение на въззивника-ищец придобива размер от 60 000 лв., което води до извод за основателност на частичния иск.

С обжалваното решение №249/16.02.2023 год. е присъдена лихва върху обезщетението от 21.10.2021 год., при претендирана такава от датата на деликта, като за разликата е постановен отхвърлителен диспозитив. След като съдът е бил сезиран с молба от 07.03.2023 год. от Е. е постановено решение №495/04.04.2023 год., допускащо поправка на очевидна фактическа грешка чрез заличаване на отхвърлителния диспозитив. В тази част решение №495/04.04.2023 год. не е било обжалвано и е влязло в сила, следователно въпросът за началния момент на лихвата за забава не е включен в предмета на въззивното обжалване.

От изложеното до тук следва, че крайните изводи на двете инстанции за дължимост на обезщетението в предявения частичен размер от 26 000 лв. съвпадат и решение №249/16.02.2023 год. следва да бъде потвърдено. По приетия от първоинстанционния съд справедлив размер на обезщетението от 80 000 лв. не се формира сила на пресъдено нещо (определение №50387/17.07.2023 год. по т.д.№2089/22 год. II т.о. ВКС), ето защо няма пречка решението на първоинстанционния съд да бъде потвърдено изцяло.

Отсъстват основания за ревизиране на решение №495/04.04.2023 год. в обжалваната от Е. част, с която е оставена без уважение молбата му за допълване на решение №249/16.02.2023 год. чрез включване в диспозитива на мотивите, с които се приема за доказано възражението за съпричиняване. Както е посочено от решаващия Бургаски окръжен съд, това искане противоречи на нормите относно съдържанието на решението и на чл.298 ал.4 от ГПК, указващ, че сила на пресъдено нещо се формира единствено по възражението за прихващане и право на задържане.

Всяка от страните е поискала присъждане на разноски и има право на такива за защита по неоснователната въззивна жалба на другата страна.

Въззивникът-ищец е заплатил адвокатско възнаграждение в размер на 3 500 лв., от което му се присъжда $\frac{1}{2}$.

Въззивникът-ответник е поискал присъждане на възнаграждение за юрисконсулт в размер на 540 лв., от които също му се присъжда $\frac{1}{2}$.

Водим от изложеното Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 249/ 16.02.2023 г., постановено по гр.д. № 1770/ 2022 г. по описа на Окръжен съд – Бургас.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 495/ 04.04.2023 г., постановено по гр.д.

№ 1770/ 2022 г. по описа на Окръжен съд – Бургас в обжалваната част.

ОСЪЖДА "ЗАД Д.Б.: Ж. и. здр." АД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление: гр. София 1172, район И., ж.к. „Д.“, бул. Г. М. Д. № 1 да заплати на Ж. Я. Е., ЕГН *****, адрес: гр. Бургас, ж.к. М. р. бл. 51, съдебен адрес гр. Бургас, ул. В. Април № 18, ет. 3, офис 6, разноси във въззивното производство в размер на 1 750 (хиляда седемстотин и петдесет) лв.

ОСЪЖДА Ж. Я. Е., ЕГН *****, адрес: гр. Бургас, ж.к. М. р. бл. 51, съдебен адрес гр. Бургас, ул. В. Април № 18, ет. 3, офис 6, да заплати на "ЗАД Д.Б.: Ж. и. здр." АД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление: гр. София 1172, район И., ж.к. „Д.“, бул. Г. М. Д. № 1, разноси във въззивното производство в размер на 270 (двеста и седемдесет) лв.

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от връчване на препис от него на страните пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____